

FATUMER

Setembre 2013 | 3.5 € IVA Inclòs | REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL PI DEL BROI

LA SOLIDARITAT DELS CIUTADANS

Tots els mitjans de comunicació han dedicat grans elogis a mostrar la solidaritat i la heroïcitat dels ciutadans en la tragèdia ferroviària de Galícia del mes de juliol passat. Això és el normal, la resposta positiva de les persones davant de les desgràcies col·lectives. Però que penós resulta que aquesta generositat només es mostri en moments de grans calamitats. En una situació personal passa el mateix: quan tothom és molt amable i et pregunten com et trobes, malament, és que tens

alguna malaltia o te n'ha passat alguna de grossa.

Així que, millor que els mitjans no destaquin com som de solidaris. Habitualment se'ns qualifica d'individualistes, poc compromesos amb la situació del nostre entorn, indiferents davant del desmantellament dels serveis públics, l'evasió fiscal, la corrupció i l'economia submergida. Que trist que només mostrem la solidaritat en moments de desgràcies, quan és cada dia que s'hauria de manifestar la consciència i el compromís ciutadà.

SUMARI

EDITORIAL	2
FEM MEMÒRIA	
Acte de possessió de la Vila i d'Homenatge al Senyor	3
75è Aniversari de la Batalla de l'Ebre	5
25 de Juliol a la Serra de Pàndols	7
LA NOSTRA TERRA	
Montseny, Doñana, Lanzarote, Menorca... Terres de l'Ebre...	8
LES FESTES MAJORS	
Pregó Festa Major 2013	9
Imatges de la Festa	10
Un segle de Retrats de Família	17
SALUT I NATURA	
El Carbassó: Una hortalissa d'estiu	15
El pol·len	15
NOTÍCIES	
L'Arxiu Comarcal de la Terra Alta	18
Inauguració del nou consultori	18
Dia de la Música	19
Un llamp al campanar	20
Revetlla de sant Joan	20
XVII Travessia nocturna Fredes-Paüls	21
La via Catalana	21
L'ESCOLA INFORMA	
L'adaptació al nou curs escolar	22
Cooperativa Escolar	22
Festival fi de curs	23
Alumnes de 6è	23
ACTES DELS PLENS DE L'AJUNTAMENT	24
CURIOSITATS	
Cares a la natura	26
EL TEMPS	26
PASSATEMPS	27
INFORMACIÓ D'INTERÈS	28
SOLUCIÓ AL QUI ÉS QUI	28
COL-LABORADORS	29
MANUALITATS	31
CONTRAPORTADA	32

EDITA

ASSOCIACIÓ CULTURAL PI DEL BROI

www.fut-es/~acpibro

C/e: acpibro@fut.es

http://www.webfacil.tinet.org/acpibro

facebook // pi del broi

Totes les opinions, suggeriments i articles signat són responsabilitat dels seus autors. Lo Fatumer los publicarà sempre que siguin respectuosos amb les persones i institucions.

CONSELL DE REDACCIÓ

Selvi Alcon, Agustí Colell, Magda Ferré, Ramon Hernández, Marc Martínez, Antònia Serres i Laura Vallespí.

COL-LABORADORS

Àngel Altadill, Eleuteri Martínez, Assumpció Palau i Janet Vallespí.

FOTOGRAFIA PORTADA

Acte del 25 de juliol a la cota 705 de la serra de Pàndols.

Foto: Antònia Serres

FOTOGRAFIES INTERIOR

Antònia Serres Buenaventura

CONCEPCIÓ GRÀFICA

optim.gr

TIRADA

300 exemplars

SUSCRIPCIÓ ANUAL (4 números)

12€

DIPÒSIT LEGAL

T-1436-95

ISSN

2013-6552

IMPRESSIÓ

optim.gr - Ascó

AMB LA COL-LABORACIÓ DE:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

**CONSELL COMARCAL
DE LA TERRA ALTA**

**AJUNTAMENT DEL
PINELL DE BRAI**

Amb el suport de:

Diputació Tarragona

ACTE DE POSSESSIÓ DE LA VILA I D'HOMENATGE AL SENYOR

ANTÒNIA SERRES BUENAVENTURA

Les relacions entre les viles i els senyors feudals s'anaven perpetuant mitjançant una sèrie de compromisos que es renovaven periòdicament, com els capbreus (citats al Fatumer 67) i els actes d'homenatge i jurament de fidelitat dels representants de la vila al procurador enviat pel senyor. Tenim diversos documents que relaten aquest fet, com ara un datat el 17 de juny de 1674, signat pel notari Francisco Antonio Blasco¹, amb assistència del batlle del Pinell, Joan Vallespí, dels jurats, prohoms i altres veïns, i amb la participació del frare Francisco de la Figuera, cavaller hospitaler, i del comanador de Vilalba, Vicente Minuerte.

La promulgació del Decret de Nova Planta per Felip V, l'any 1716, va afectar, entre altres aspectes, el govern municipal. Van desaparèixer els consells municipals, els jurats i prohoms, que foren substituïts per regidors i es crearen altres càrrecs com el síndic procurador general i el síndic personer. Els regidors es nomenaven anualment a proposta dels càrrecs cessants i del batlle, que també era qui proposava els escollits al senyor castellà d'Amposta, el qual farà arribar la proposta a la Reial Audiència de Barcelona².

Els regidors van passar a encarregar-se de l'administració dels béns de la vila, però deixaven d'exercir les funcions judicials que tenien anteriorment. La Reial Audiència nomenava el càrrec de procurador síndic general per tres anys, a proposta d'una terna presentada pels regidors, entre els principals de la vila. El procurador síndic s'encarregava de fixar els preus, de vigilar els arrendaments municipals i dels proveïments a la població. El síndic personer era escollit per vint-i-quatre compromissaris, nomenats a la vegada per l'assemblea de veïns o cap de casa. Era qui fiscalitzava la gestió dels regidors i s'encarregava de la defensa dels veïns.

L'acta³ de 1788 signada pel notari Mariano Martí Sabater deixa constància de la cerimònia d'homenatge i fidelitat que els representats de l'ajuntament de Pinell presten al representant de l'orde de Sant Joan de Jerusalem, Pere Joaquim Alcoriza, com a reconeixement de les seues prerrogatives sobre el domini del territori, l'exercici de la jurisdicció civil i criminal, el monopoli de certs serveis com l'ús obligatori del molí i del forn i el dret de percebre censos i delmes com ho havien fet els seus avantpassats, amb la condició que el senyor baró guardés els privilegis, estatuts i costums de la vila.

Com a l'article anterior "*Tres capbreus de la vila del Pinell*", el text original, escrit ara en castellà, s'ha mantingut sense cap correcció ortogràfica. Només s'hi ha introduït la puntuació i l'accentuació.

"En la fidelísima villa del Pinell a los doce días de mes de septiembre del año de mil setecientos ochenta y ocho: el Sr. Dn. Pedro Joaquín Alcoriza abogado del muy Iltr. Sr. Dn. Miguel Doñoro, comendador de las villas de Corbera y Pinell, acompañado de Sr. fraile Miguel Beltrol, subexecutor".

Un Decret de l'any 1781 titulat de "*Desmembración de las Rentas de la dignidad del gran castellán*" divideix des del punt de vista administratiu la batllia de Miravet en les comandes de Gandesa, Batea, Benissanet, Corbera i Miravet. El Pinell passa a formar part de la comanda de Corbera i l'any 1786, Miguel Doñoro, és nomenat comanador, com a representant dels hospitalers. Veiem com, segons consta en el present document, els representats de la vila fan jurament de fidelitat al nou comanador, en la persona del seu enviat.

"Habiendo llegado en la presente villa de Pinell, en nombre de dicho Sr. Principal, deseando continuar la posesión que va tomando de la misma encomienda, manda comparecer ante si a Lorenzo Vallespí y Altadill sosbaile, Lorenzo Vallespí, Miguel Juan Vallés regidores, y Domingo Espinós

síndico personero, a quienes yo, el infrascrito escribano les hize saber como el citado Sr. Dn. Pedro Joaquín Alcoriza había venido a tomar posesión de dicha villa y su término, como miembro de la citada encomienda, para cuio efecto comparezcan personalmente en la Plaza maior de ella, en donde se les haría presente los despachos correspondientes para en su vista prestar los juramentos, sacramentos, homenaje acostumbrados, y se practicarán las demás diligencias...". Com a testimonis actuen Pere Bernat vicari de l'església parroquial i Andreu Domingo, llaurador de la vila.

A continuació el citat Alcoriza explica als representants de la vila que "*...el eminentísimo Sr. fraile Dn Manuel de Roan, por la gracia de Dios, gran maestro de la religión de San Juan de Jerusalem había hecho gracia y merced de la encomienda de esta villa y Corbera, dismembrada de la Castellania de Amposta, al mui Iltre Sr. fraile Dn. Miguel Doñoro, su principal, según parece en la Bulla expedida en Malta en veinte y tres mayo del año pasado mil setecientos ochenta y seis, en debida forma sacadas en quatro abril de este año, la que fue presentada en la Real Audiencia del presente Principado*".

Després d'això, els representants de la vila, en nom del comú i particulars, van afirmar que "*dicho mui Iltre Sr. Dn. Miguel Doñoro es su señor y barón, y que por tal lo tienen y reverencian, ofreciéndose prontos a darle así el juramento y homenaje de fidelidad, como y también el que tome la posesión verdadera, real, corporal, actual seu quasi de dicha villa y su termino, jurisdicciones, civil, criminal de ella, y que pagaran los diezmos y demás emolumentos que pertenezcan al referido su Sr. Principal como a barón de la citada villa y su término, según y en la forma lo han acostumbrado pagar hasta ahora sus antecesores, con tal que mande guardar y guarde los privilegios, estatutos y costumbres que por sus antecesores se han guardado*".

1 Ordes Militars. Lligall 8258, núm. 4. Archivo Histórico Nacional. Madrid

2 Serrano Daura, Josep. *Senyoriu i Municipio a la Catalunya Nova (segles XII-XIX)*. Ed. Pagès editors. Lleida. 2000.

3 Ordes Militars. Lligall 8264, núm. 56. Archivo Histórico Nacional. Madrid.

“Y a una señal de cruz en forma derecho, poniendo sus manos derechas sobre las de dicho Principal por cuyo juramento ofrecieron estar, habitar, y permanecer en dicha villa, tener su domicilio en ella, conservar las tierras y casas según costumbre de buenos y leales vasallos, y pagar annualmente todo quanto así ellos, como sus predecesores han acostumbrado pagar, y bajo el mismo juramento prestaron el sacramento y homenaje acostumbrado, besando a dicho Principal el hoculo del hombro derecho, y en fuerza de él prometieron al mui lltre Sr. Baron, y a los successores en dicha su encomienda, que los habrían y tendrían por tales señores y barones de la indicada villa y término, y les serán buenos y fieles vassallos, y pondrían en execución todo quanto les sería de su obligación según las leyes del presente Principado, usos y costumbres de dicha villa”.

El representant del senyor, Pere Joaquim Alcoriza, confiant en les promeses dels representats municipals, jura en nom del seu senyor, posant la seua mà dreta sobre el pit *“guardarla como a Sr. barón los estatutos, privilegios, usos y costumbres de ella, de la propia conformidad lo han guardado sus antecesores a dicha dignidad, y que haria administrar justicia y la administrará a la parte que la pidiere y pondría en execución todo quanto era de su obligación, expresando que las referidas cosas las practicaba en señal de la quieta y pacífica posesión que tomaba de dicha villa y termino, regalías, y jurisdicciones pertenecientes a dicho su Sr. Principal, como a señor barón que es de la indicada villa”.* Tot i que l'administració de justícia correspon com viem al senyor i el seu representant, el batlle, segons el Codi de Costums de Miravet⁴, en algunes ocasions, les universitats (ajuntaments) apel·len a la Reial Audiència de Barcelona per dirimir diversos tipus de conflictes⁵.

La cerimònia va prosseguir amb la revocació per part de l'enviat del senyor, del càrrec de sotsbatlle, (lloctinent o subtitut del batlle) en la persona de Llorenç Vallespí i Altadill, indicant-li que no podia exercir més el seu càrrec, cosa que aquest va acceptar com a justa i va entregar la bara de justícia, revocant al mateix temps a Joaquim Moya com a nunci i corredor. Però com veiem, a continuació torna a nomenar les mateixes persones per als càrrecs que abans els havia retirat.

“Pero atendidas las buenas circunstancias que concurrían en los citados sosbaile, u nuncio, a ruegos de algunas particulares personas les confirmo, y nombro por tales, esto es, al sosbaile hasta fenecer el presente viennio, y al dicho nuncio durante su voluntad; Y ambos aceptando, como aceptaron otros empleos, juraron por Dios Ntro. Sr. y a una señal de cruz en forma de derecho, por su orden, poniendo sus manos derechas sobre las del citado Prior y bajo de él prometieron egercer aquellos con aquella legalidad, y rectitud que se requiere, atribuyéndoles las mismas facultades, y poderes que se han acostumbrado dar a las personas que han egercido semejantes empleos, según su saber, y entender”.

Alguns oficis passaven de pares a fills, aquest podria ser el cas de Joaquim Moya. L'any 1820, trenta dos anys més tard del fet, abans relatats, apareix a la subhasta d'arrendament del molí d'oli, com a corredor públic i nunci del Pinell, un tal Joaquim Moya, que podria ser ell mateix o un fill amb el mateix nom.

A continuació el representant del senyor va prenent possessió de les propietats que tenia al poble, en presència de tothom i seguint una sèrie de ritus carregats del simbolisme. El subexecutor el pren per la mà dreta i li entrega les claus, el fa entrar al forn i després al molí, obrint i tancant les portes i finestres, tot passejant-se per les dependències. Finalment als afores del poble pren possessió del terme i dels drets dominicals, arrancant unes herbes i prenent terra que escampa per l'aire.

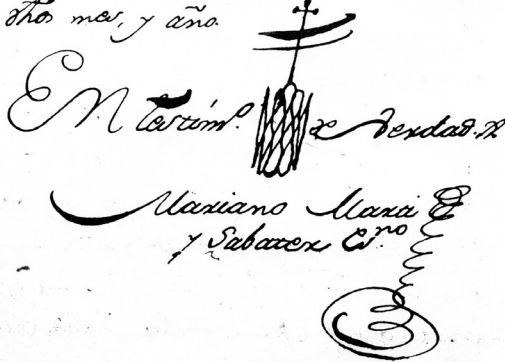
Els drets dominicals formaven part de la jurisdicció i permetien al senyor tenir el control dels seus dominis i de la població que els ocupava, tal com veiem amb aquest acte de fidelitat i homenatge, on els drets, jurisdiccions, regalies i altres accions que competien al senyor quedaven sempre *“salvos e ilesos”*. És a dir, que no es podien modificar. De fet, així va continuar fins al primer terç del segle XIX.

“Y cumpliendo dicho Prior con su obligación no deseando perjudicar a dicho su Sr. Principal en la dignidad de comendador y a los successores en ella, dixo: que no obstante de haver tomado quieta y pacíficamente las posesiones arriba expresadas, su ánimo e intención era, es y ha sido no solo el haverla tomado quieta y pacíficamente, si que su voluntad es que deba residir y resida en dicho Señor Principal todas las regalías y jurisdicciones, quedando siempre y en todo caso, salvos e ilesos los derechos y acciones que le competan, y puedan competir a dicho Sr. barón, su principal. Lo que se practicó quieta y pacíficamente sin contradicción de persona alguna. De todo lo qual, dicho Sr. Dn. Pedro Joaquín Alcoriza en dicho nombre requirió a mi el escribano formase el presente auto que fue hecho en la citada villa del Pinell en los referidos día, mes y año arriba dichos”.

*emas comun que regne, y firme en Cha di:
Ha de fenezer a los veinte dias de los arriba
dho mes, y año*

En Testim. de verdad. R

*Mariano Martí
y Sabater C^{no}*

Acta signada pel notari Mariano Martí y Sabater, de Gandesa.

4 La Carta de Població de 1207. Fatumer, núm. 43

5 Conflictes territorials entre el Pinell, Prat de Comte i Gandesa. Fatumer, núm 52.

75 ANIVERSARI DE LA BATALLA DE L'EBRE

ANTÒNIA SERRES BUENAVENTURA

Fa setanta-cinc anys que al poble es vivia una situació crítica: feia dos anys que havia començat la guerra i la situació no feia més que empitjorar. Imaginem-nos la preocupació i la incertesa que es vivia al Pinell aquella primavera de l'any 1938, quan les notícies constataren que per l'Aragó l'exèrcit de Franco s'anava acostant a Catalunya. El 2 d'abril arribava al Pinell. Uns dies abans moltes famílies republicanes i d'esquerres havien decidit abandonar el poble i passar l'Ebre abans que fos dinamitat el pont de Móra. En carros, com podien, s'anaven endinsant a l'interior de Catalunya i s'anaven quedant allí on trobaven un refugi o acolliment. Molts van establir-se a les masies dels voltants de Reus, al Vendrell i a altres llocs, allí on els oferien feina, la majoria al camp, a canvi de menjar.

A la tardor, a mesura que les tropes franquistes anaven avançant, algunes famílies es van veure obligades a continuar la retirada en direcció a França. Es pensaven que deixaven el poble per unes setmanes

i alguns no hi van tornar fins trenta anys després i, encara, només de visita. Un cop passada la frontera, les famílies eren separades per les autoritats. Els hòmens anaven a parar als camps d'internament del Rosselló i les dones i criatures repartits per tota França. Amb el temps es van poder reagrupar i encabat de la guerra uns van tornar a Espanya, però unes trenta-vuit d'aquestes famílies es van quedar al país veí, on van haver de viure l'ocupació nazi i la Segona Guerra Mundial.

Alguns soldats que estaven als camps de concentració del Rosselló, per no tornar a Espanya, es van incorporar a les companyies de treballadors estrangers. Hi realitzaven tot tipus de feines, des de la fortificació de la línia Maginot, fins al treball al bosc o a l'agricultura. Tres pinellans foren detinguts pels alemanys i traslladats al camp d'extermini de Mathausen. Dos d'ells, Pere Joan Martí March de ca la Tomasetta i Pere Llorenç Vallés Pallarés de ca Pere Llorenç, van morir. Francisco Vallespí Serrà de ca Barro va sobreviure, després de passar 5 anys a Mauthausen.

Què passava mentrestant al Pinell? El riu Ebre s'havia convertit en la separació dels dos fronts de batalla de manera que el Pinell estava a la primera línia, ocupat per soldats franquistes. Va començar la repressió contra els veïns que consideraven desafectes al règim. Disset veïns, alguns acompanyats de la família, foren deportats a Navarra o Aragó i vint-i-sis van ser empresonats a Gandesa, on es va celebrar el primer consell de guerra. Un va ser condemnat a mort, tretze foren absolts i dotze condemnats a diverses penes de presó.

La gent que s'havia quedat al poble contemplava com espectadors els projectils que els republicans tiraven des de Cardó en direcció a la carretera de Gandesa-Tortosa. Un d'aquests projectils va errar el trajecte i va caure a sobre d'una casa del carrer de l'Ull del Bou amb tan mala fortuna que un tros de metralla va causar la mort de Maria Serrà Turch de ca la Patíca. Aquest fet va alertar els veïns i la majoria va abandonar el nucli urbà per refugiar-se a les casetes de camp disseminades per tot el terme.

La plaça de la vila, després de desenrutar part de les cases caigudes.

Així van viure quasi quatre mesos fins que el 25 de juliol els republicans van passar l'Ebre, va ser llavors que començà la batalla més cruenta de la guerra. Algunes famílies van sortir del poble per la carretera de Gandesa i d'allí els van fer continuar en direcció als pobles del Baix Aragó (Caretas, Maella, Valldesgorfa...). En aquests pobles van ocupar cases buides i s'hi van passar els 115 dies que va durar la batalla. Malvivien de recollir les olives que l'hivern passat no s'havien arplegat dels camps, rentaven la roba dels soldats i menjaven del ranxo que els xiquets anaven a buscar a les cuines dels soldats.

El dia 28 de juliol la gent que es va quedar al poble va patir el bombardeig més atroç de les forces nacionals. Com a conseqüència d'aquesta acció van morir 13 persones¹ en esfondrar-se part de les cases del carrer de la Posada. També caigueren cases de la plaça, del carrer de Tortosa i d'altres.

Ens podem imaginar l'estat d'ànim de la gent que va viure aquesta situació? El poble en runes, cases buides, por de les bombes, amagant-se a les coves del barranc i per les casetes de camp, fam, famílies trencades, separades per la guerra, jòvens al front, inseguretat, desesperació... L'exèrcit de la República va reclutar llavors els jòvens que tenien 17 i 18 anys per incorporar-los a la Lleua del Biberó. Sense cap experiència foren traslladats als fronts del Segre i de l'Ebre. Dos d'ells van morir als 18 anys, juntament amb setze jòvens més, que moriren al llarg de la guerra².

El 2 de novembre els nacionals ocupaven la serra de Cavalls i els soldats republicans van haver d'abandonar la serra de Pàndols per evitar que els encerlessin. El Pinell va tornar a ser ocupat pels nacionals, ara ja definitivament. El dia 15 de novembre acabava la batalla de l'Ebre i els republicans empenien la penosa retirada cap a França.

Les famílies que anaven tornant al poble es trobaven amb les cases obertes, saquejades, en runes (unes vuitanta cases foren destruïdes totalment o parcialment³). Calia recomençar de zero, els que tenien mitjans per a fer-ho. Algunes famílies, només formades per les dones, els fills petits i els iaïos no podien conrear la terra ja que els hòmens estaven a la presó, refugiats a França o morts. Ens podem imaginar la seua situació? Noranta persones havien mort per diverses circumstàncies relacionades amb la guerra. Cent veïns estaven a la presó o als batallons de soldats treballadors. Uns cent trenta-cinc havien passat a França, on es quedarien uns anys o definitivament, i encara no havien tornat molts jòvens que formaven part de l'exèrcit de la República i estaven retinguts als camps d'internament del sud de França. Anys de molta fam i misèria, criatures de pocs anys mortes⁴ a causa de tifus, tuberculosi i malalties pròpies de carencies nutritives. Tot això sense comptar

1 Serres, Antònia. *Desfeta i recuperació, guerra i postguerra al Pinell*. Ed. Associació Cultural Pi del Broi. Calaceit, 2008. Pg. 55.

2 Serres, Antònia, Op cit. Pg. 56-57.

3 Serres, Antònia. Op cit. Pg. 52-54.

4 Serres, Antonia, Op cit. Pg. 61-62

El Valls, amb les cases caigudes de ca Marcel·lí, ca la Valeriana, ca la Pesadora i cal Magre, on ara està el restaurant de ca l'Àngel. ACTE.

amb un sistema polític desprietat amb els vençuts, amb la manca de democràcia i l'autoritarisme propi d'una dictadura.

Tots aquests fets ens queden molt lluny, però cal conèixer el passat i honorar totes les persones que van patir les conseqüències d'aquella guerra.

Població del Pinell l'any 1930.....1.902 hab.
 Població del Pinell l'any 1940.....1.474 hab.
 Veïns i residents afusellats en iniciar-se la guerra.....17

Veïns afusellats en acabar-se la guerra.....15
 Morts al front.....18
 Població civil morta pels bombardejos..... 17
 Morts a conseqüència de malalties..... 18
 Morts anant a buscar metralla..... 9
 Veïns empresonats..... 75
 Veïns deportats..... 17
 Jòvens condemnats als batallons de soldats treballadors..... 25
 Cases caigudes..... 80

25 DE JULIOL A LA SERRA DE PÀNDOLS

ANTÒNIA SERRES BUENAVENTURA

Fa 75 anys que aquells hòmens combatents d'una guerra que ja durava dos anys i els més jòvens incorporats darrerament, els anomenats de la lleva del Biberó, creuaven l'Ebre i preniën posicions als cims de les serres de Pàndols, de Cavalls i altres indrets de la Terra Alta. El 25 de juliol s'iniciava la batalla de l'Ebre, el darrer intent de la República de capgirar els esdeveniments de la guerra. Però va continuar el sofriment, el sacrifici de tantes víctimes i finalment una pau sense clemència amb els vençuts.

L'acte d'aquest any ha comptat amb la participació de setze supervivents de la lleva del Biberó, familiars, simpatitzants, di-

verses autoritats i l'arquebisbe de Tarragona. Les paraules emotives de Joan Guasch Martí, un dels supervivents, que va perdre una cama a la batalla, van cloure l'acte dient als presents i a les autoritats que aquest dia no pot caure en l'oblit, que les flors i la commemoració han de recordar en el futur els caiguts i han de posar en valor els principis de la convivència perquè una violència com aquella no torni mai més a la nostra terra.

Aquestes foren les seues paraules: *«No deixeu morir el monument, ha de ser un racó etern per tots els que hi van morir. Aquestes flors hi han de ser cada any perquè hi ha coses a la vida que no han de morir mai: la democràcia, la pau i la justícia»*.

Imatge dels integrants de la lleva del Biberó a l'acte commemoratiu.

MONTSENY, DOÑANA, LANZAROTE, MENORCA... TERRES DE L'EBRE: RESERVA DE LA BIOSFERA

MERITXELL ALCON PALLARÉS

El passat 28 de maig la UNESCO va declarar les Terres de l'Ebre nova reserva de la biosfera. Aquesta era la segona vegada que es presentava candidatura ja que, el primer any va quedar desestimada. En aquesta segona candidatura es va haver de deixar fora la zona del territori que es troba sota la influència de la central nuclear d'Ascó. En concret, són set municipis de la Ribera d'Ebre.

El Programa Home i Biosfera (MAB) és un programa de les Nacions Unides que es va posar en marxa a principis de la dècada dels 70 i, tenia com un dels objectius fomentar, el que a posteriori s'anomenà, un desenvolupament sostenible. I què vol dir desenvolupament sostenible? Vol dir un desenvolupament que integri els aspectes econòmics, socials i ambientals. Dintre d'aquest projecte es va crear una xarxa de llocs representatius de diferents hàbitats del planeta: la Xarxa mundial de reserves de la biosfera. I és a aquesta xarxa, que ara les Terres de l'Ebre formem part.

La UNESCO ha valorat especialment de la candidatura el fet que a les Terres de l'Ebre hi ha una gran varietat d'ecosistemes tant interiors com costaners: el Delta de l'Ebre, els Ports, el riu Ebre, els arrosars del delta de l'Ebre, les vinyes de la Terra Alta, les oliveres... Aquest ha estat un element clau de l'èxit de la candidatura. És un reconeixement als valors naturals, paisatgístics, culturals i històrics de les nostres comarques. Així doncs, tot el nostre patrimoni del Pinell i queda reflectit: els nostres camps agrícoles, les serres de Pàndols i Cavalls, la Catedral del Vi, els espais històrics de la Batalla de l'Ebre, l'atalaia de Llixem... Tot té cabuda dintre d'aquest reconeixement.

El fet que les Terres de l'Ebre hagi estat declarada com una d'aquestes reserves de la biosfera no ha estat una imposició sinó que ha estat fruit de la implicació i voluntat dels diferents agents econòmics i socials de les nostres comarques: Generalitat, consells comarcals, ajuntaments, cooperatives, associacions empresarials, sindicats... tots ells s'han adherit i han donat suport a aquesta candidatura. És, per tant, un projecte de cohesió del territori.

Ens podem preguntar però què implica el fet de ser reserva de la biosfera. En primer lloc el que és indubtable és que implica un reconeixement internacional al nostre territori el qual ens farà més visibles i ens donarà projecció cap a l'exterior. A l'hora de promocionar el turisme o bé els nostres productes agraris, la marca Ebrebiosfera li donarà un valor afegit.

Ara bé, esperem que realment no es converteixi només en un reconeixement internacional sinó que les institucions i tots plegats sapiguem aprofitar-ho i que realment es fomenti el desenvolupament d'aquestes comarques que, gairebé sempre, tenim la sensació que s'han deixat oblidades... Conservar els valors del nostre territori però fer que es millorin les condicions de les persones que hi viuen i que no haguem de marxar per falta d'oportunitats... Aquest ha de ser el camí. El primer pas està fet però ara és quan comença en realitat la feina a fer! A veure si sabem aprofitar l'oportunitat que se'ns ha donat...

Vista de les serres de Pàndols i Cavalls des del Mont Caro.

PREGÓ FESTA MAJOR 2013

PREGÓ PRONUNCIAT PER LA SRA. CARME PELLEJÀ VALLÉS

Il·lustríssim Sr. Alcalde, Srs. Regidors, Sres. Regidores, Autoritats, pubilles, comissió de festes, veïns i amics.

Quan l'Ajuntament em va comunicar fer el pregó de la Festa Major, vaig pensar: "Déu meu, el què m'espera!" i tot i que em vaig atabalar, em vaig convèncer que havia d'acceptar aquest gran honor.

Sempre dic el que penso amb sinceritat i paraules clares, com ho he fet tota la vida, i així ho faré avui.

En aquesta Festa Major del nostre volgut i estimat poble, ens trobem amb diferents col·lectius:

- Els pinellans i pinellanes de soca i arrel, amb els pares i avis nascuts aquí.
- Els que, per circumstàncies socials, econòmiques i culturals viuen fora i que en aquestes dates venen a retrobar-se amb les seves famílies.
- Persones que, com jo, vam venir ja fa molts anys, a viure aquí i ens sentim tan pinellanes com els altres.

- I per últim, els forasters que, per amistat o simplement per conèixer el poble venen a gaudir d'aquestes festes. A tots us desitjo que aquestes festes siguin la continuïtat d'amistat, pau i felicitat.

Tampoc em vull oblidar d'aquelles persones, que per estar malaltes o haver perdut a un ésser estimat, aquestes festes seran motiu de tristor; a aquests els hi desitjo molts ànims i molta força per seguir endavant.

L'any 1966 vaig venir al Pinell, amb tota la il·lusió de la pròpia joventut i, de seguida em vaig considerar "filla adoptiva" d'aquest bonic poble que tenim.

He treballat durant 45 anys i això m'ha permès estar en continu contacte amb tots vosaltres, considero que per mi, no hi ha res més enriquidor que poder ajudar als que tens al teu voltant.

Desgraciadament, els temps que estem vivint no són gaire bons, la manca de feina i les dificultats econòmiques són una

àncora difícil d'arrossegar. Per aquest motiu, hem de viure amb entusiasme la nostra Festa Major, per oblidar-nos, per uns dies, dels problemes que ens envolten.

Us recordo que tenim un poble bonic, que tots els que aquí vivim som bona gent i, de seguida correm per ajudar els veïns quan aquests ens necessiten. No perdem mai aquesta essència, perquè realment és això el que ens fa ser un poble amb majúscules.

Em sento contenta i orgullosa de ser del Pinell.

Us desitjo de tot cor, una molt bona Festa Major, i recordeu que entre tots podem fer del Pinell el millor poble de la comarca.

Visca el Pinell de Brai i la seva Festa Major!

El Sr. Alcalde, la Sra. Carme Pellejà, la pubilla i les damisel·les després del pregó i la imposició de les bandes.

LA PROCESSÓ

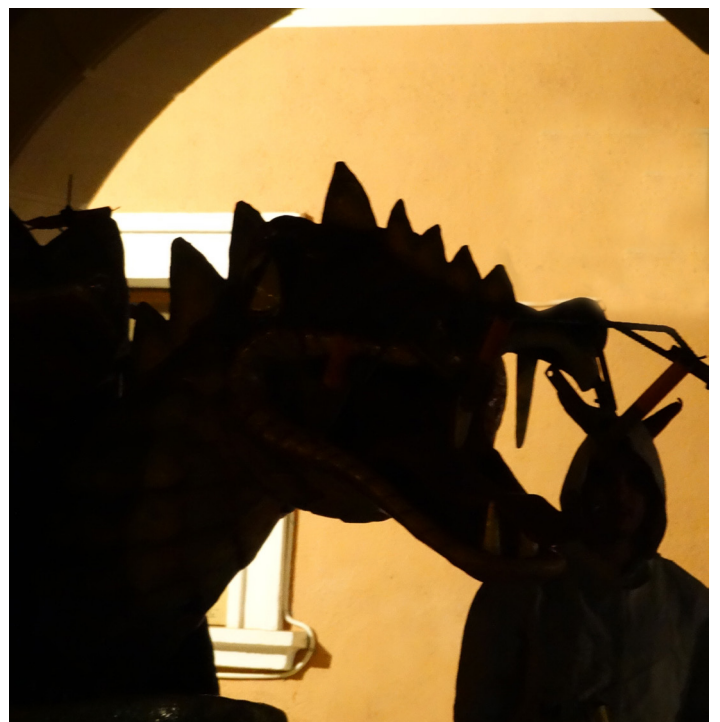

La processó de Sant Llorenç arriba a la plaça de la Vila.

CORREFOC

El correfoc de l'Ull del Bou pels carrers de la vila.

Els diables i el drac es preparen per iniciar el correfoc.

CÓSSOS

Comencen els còssos davant del quartel.

Els participants en finalitzar els còssos.

LES FESTES MAJORS

Sopar popular a la pista Roja, amb les ja típiques paelles d'arròs.

Una de les proves de la gimcana per als jòvens.

Tirada de birles, una de les activitats del darrer dia de festes.

Les noies del voleibol.

CAP DE DANSA

Les esgrasades plenes de públic aplaudint als balladors.

Un dels moments del cap de dansa el dia de Sant Llorenç.

UN SEGLE DE RETRATS DE FAMÍLIA

ANTÒNIA SERRES BUENAVENTURA

Les imatges de l'exposició d'enguany ens han presentat diversos grups de família on hem pogut identificar pares, iaïos, reiaïos, rebesiaïos o a nosaltres mateixos fa una colla d'anys. Poc es podien imaginar, després de tants anys, que aquí i ara els recordariem i ens comunicariem aquesta imatge de la història del poble. Una història que ens parla d'algunes famílies, del nombre de fills, del vestuari habitual o de mudar, de les semblances entre uns i altres.

Les imatges més antigues són de l'any 1898, continuen al llarg de tot el segle XX i arriben fins als nostres dies. Les famílies solien emmarcar aquestes fotos en un quadre que penjaven en un lloc destacat de casa. La majoria han desaparegut, com tantes coses antigues de les cases, però gràcies als descendents que les han conservades, hem pogut gaudir d'aquesta mostra.

La majoria de les imatges ens presenten els pares amb els fills, però en algunes també hi són els avis i germans amb les famílies corresponents, sobretot en les més actuals. Sovint s'aprofitaven els esdeveniments importants, bateigs, casaments, comunions o altres celebracions per fer-se la foto familiar. Aquest costum continua igual, però com ha canviat la forma de pentinar-se i de vestir en tots aquests anys!

A les fotografies més antigues, les dones ens mostren:

- Les faldetes, de la cintura fins als peus, amples i amb vol, generalment de colors foscos. A sota en portaven altres de blanques.
- El sacco, que cobreix el bust, ajustat al cos i fins la cintura. Més ajustat i elegant era el cosset.
- El mantó al coll, que cobria les espatlles.
- El davantal, peça que serveix per a resguardar el davant del vestit, de la cintura per avall.
- El mocador al cap, tapant els cabells.
- Les calces, peça que cobreix el peu i la cama ajustant-se al contorn d'aquesta i subjectada amb les lligacames.

I pel que fa al pentinat: la majoria de les dones jòvens portava els cabells recollits en un monyo al darrere.

Els vestits tradicionals dels hòmens eren:

- La camisa ajustada al cos, amb el coll recte i colors clars.
- La brusa fins a davall de la cintura, oberta per davant i lligada per les puntes.
- El jac, peça que cobria el cos, amb màniga llarga i curt fins a la cintura.
- El gipó, peça sense mànigues, fins a la cintura, amb escot i cordat de dalt a baix.
- Les calça curta, peça de dos camals fins davall dels genolls on se subjecta amb unes vetes.

- Les calcilles, peces de llana o cotó, cobrien les cames, des dels genolls fins al turmell i se subjectaven davall del peu amb una tireta.
- La faixa, tira de tela de cotó o llana d'uns 30 o 50 cm d'ample i uns dos metres de llarg. Servia per a subjectar els pantalons i protegir la zona lumbar.
- La barretina, lligadura en forma de bossa de color vermell o morat, de dos a quatre pams, plegada dreta per davant. Al segle XX va ser substituïda per la gorra.
- Les espadenyas, de sola de cànem i unes cintes amples i negres que van de davant cap el darrera i lligades al turmell amb uns cordons
- Els mitjons, negres i curts.

Fins als anys quaranta del segle passat, les diferències socials i econòmiques es manifestaven en molts aspectes de la vida diària, entre els quals, la manera de vestir. Portar sabates en lloc d'espadenyas, l'elegància dels vestits, la forma del pentinat o la modernitat es manifestava en les classes benestants o en els que vivien fora. És el cas de la meua família, que es van fer una foto a França (on van viure una temporada als anys vint) i quan van tornar, l'àvia no es va tornar a posar l'abric que portava al retrat perquè va considerar que era massa elegant per dur-lo al poble. Convencions socials i prejudicis, que en aquest aspecte formen part del passat, però que són un testimoni de la vida quotidiana fins fa uns setanta anys.

Aspecte de la sala d'exposicions.

Família ca la Simona, any 1899.

POL · LEN, MÉS VITALITAT

ASSUMPCIÓ PALAU

Reforça el sistema immunitari i redueix el colesterol.

A més a més de nèctar, les abelles recullen pol·len de les plantes, que un cop comprimit en forma de boletes, utilitzen per alimentar les larves. Per a fabricar les boletes, les abelles utilitzen quantitats variables de saliva i nèctar de diferents flors, pel que constitueixen un aliment molt complet per la seva riquesa en proteïnes, vitamines, minerals, enzims digestius i altres nutrients. Gràcies a aquesta riquesa, el pol·len d'abella es comercialitza com un tònic de salut general per a estimular la immunitat, obrir la gana, augmentar la potència i la força muscular i millorar la vitalitat.

FÀCIL D'ASSIMILAR

La majoria dels estudis sobre aquest producte provenen de la Xina, on el pol·len d'abella s'ha utilitzat com a tònic estimulador durant segles. Durant els últims anys, els investigadors xinesos han fet públics els resultats d'estudis en animals en els que s'ha comprovat que el pol·len d'abella alenteix el procés d'envelliment, inhibeix la hipertrofia benigna de la pròstata, redueix el colesterol i altres lípids sanguinis, regula l'activitat intestinal i augmenta l'hemoglobina i la capacitat visual. A més a més, les seves propietats poden ser de aprofitades al màxim per l'organisme, ja que la seva digestió requereix un mínim esforç perquè els seus components són fàcilment assimilables.

A part de la coneguda mel i del pol·len, també es comercialitzen altres derivats de l'activitat de les abelles, com la gelea real (saliva produïda per les obreres per alimentar a la reina) i pel pròpoli (una resina recollida dels pins per a segellar i arreglar els ruscus). Tots ells tenen efectes terapèutics relacionats amb un increment de la immunitat i el vigor. D'aquests, el pol·len en concret, es recomana en casos de persones sotmeses a estrès físic o psíquic, convalescents, esportistes, estudiants en èpoques d'exàmens i per a ancians. També s'utilitza per a millorar els següents problemes de salut:

- Anèmia, anorèxia i astènia.
- Èczema, problemes cutanis o hemorràgies.
- Rinitis al·lèrgica estacional.
- Trastorns premenstruals, dels climateri i esterilitat.

EN CAS D'AL·LÈRGIA

Si l'utilitzem com agent insensibilitzador en al·lèrgies al pol·len, és indiferent si ha estat processat o no per les abelles (alguns suplementos són pol·len recollit per l'home), però si és important que contingui els al·lèrgens que provoquen aquests símptomes. Els al·lèrgics al verí de les abelles han d'evitar prendre qualsevol suplement derivat d'aquestes, ja que existeix el risc de que aparegui una reacció mortal (anafilaxia). En canvi, si el que volem és tonificar i revitalitzar, és imprescindible que el pol·len sigui d'abella, molt més ric en nutrients.

ROSA GUERRERO

Rev. Integral núm.: 333; pàg.: 76.

EL CARBASSÓ: UNA HORTALISSA D'ESTIU

LAIA GARCIA BORRULL

La major part del pes del carbassó és aigua (95 g per 100 g d'hortalissa), però també conté valuosos nutrients, especialment vitamines, antioxidants i minerals, sent en la pell on és troben la majoria d'aquestes substàncies nutritives. En podem destacar:

Vitamina C: És essencial per al bon funcionament de l'organisme. Si consumim el carbassó cru o molt poc cuit, evitem les pèrdues d'aquesta vitamina que es produeixen durant la cocció.

Vitamina B9 (àcid fòlic): En el cas de les embarassades, és especialment apropiat per evitar problemes en el desenvolupament del fetus.

Provitamina A (betacarotè): Aquesta vitamina és necessària per tenir la retina i la pell sanes.

Potassi i magnesi: El potassi és un mineral que evita les rampes

a les extremitats. El magnesi té un paper important en la formació dels ossos i les dents.

També té altres efectes positius com ara:

És fàcil de digerir en funció del tipus de cocció: es tracta d'una hortalissa que té una digestió ràpida i fàcil.

Té propietats diürètiques: afavoreix l'eliminació de l'excés de líquids de l'organisme. És beneficiós en cas d'hipertensió i gota.

Té efectes beneficiosos per a la vista: pot reduir el risc de cataractes.

Conté fibra: millora l'estrenyiment i contribueix a reduir la taxa de colesterol i de sucre a la sang.

Com veiem és una hortalissa amb moltes propietats beneficioses, aprofitem ara que n'és l'època i que en trobem a les botigues del poble i en els nostres horts i gaudim d'aquests beneficis en bons i saludables plats a casa nostra!

Caravana de dones

Els gats de festa

Els grallers de la Jungla

Els nois de la discoteca

FESTA MAJOR 2013

La carrossa de les pubilles

Super Mario Bros.

Jóvens pagesos

Les filles de Neptú

Piscina juvenil

L'ARXIU COMARCAL DE LA TERRA ALTA

La Terra Alta disposa des del dia 29 de juny d'un arxiu comarcal, el 38è de la xarxa d'arxius de la Generalitat. El conseller de Cultura, Ferran Mascarell, va inaugurar el nou equipament, en el qual s'han invertit 1,8 milions d'euros. L'edifici s'ha construït a Gandesa, en un terreny cedit per l'Ajuntament, i té una superfície útil de 1.518 metres quadrats. Els primers fons que s'ingressaran seran els de l'Ajuntament de Gandesa, del Celler Cooperatiu i els fons de les oficines de la Generalitat en la comarca. L'ACTA és el millor destí de tota la documentació de la comarca. Allí tindrà unes bones condicions de conservació, catalogació i possibilitat de consulta. Tant de bo ajuntaments, entitats, associacions i particulars traslladin el patrimoni documental al nou arxiu.

INAUGURACIÓ DEL NOU CONSULTORI

El dia 18 de juny el conseller de Sanitat de la Generalitat va inaugurar el nou consultori, a la plaça del Mercat.

DIA DE LA MÚSICA

L'escola de música de Benissanet, amb els alumnes de Bot, Pinell i Benissanet ha celebrat per primera vegada, el dissabte 22 de juny el Dia Internacional de la Música al poble. A les 6 de la tarda va començar l'actuació de les flautes traverseres davant del Sindicat. Mitja hora després ens vam traslladar al mirador de les cases Penjades per escoltar els trombons. A les 8 actuaven a la plaça de la Vila els saxos. Va continuar l'audició del clarinets al parc infantil per acabar a la Pista amb el so potent de trompes i trompetes. La festa va cloure a les 10 del vespre amb una magnífica actuació de cant coral i música instrumental a la Pista.

Cant coral als porxos de l'Ajuntament.

Els alumnes dels instruments de vent fan una interpretació al mirador de la Lleva del Biberó.

UN LLAMP AL CAMPANAR

La tronada del 28 de juliol a les set de la tarda va provocar un llamp que va caure al campanar. La llum i l'estampida foren impressionants i els danys causats majúsculs. A part del forat a la teulada i les esquerdes a les parets, es va fer malbé el mecanisme per tocar les campanes, el rellotge, la instal·lació elèctrica de l'església i també va provocar nombrosos desperfectes als aparells electrodomèstics i electrònics dels veïns. Una grua va permetre realitzar les reparacions amb la rapidesa necessària perquè tot estès a punt abans de les festes majors.

L'Estefano arreglant els desperfectes del campanar, al costat de la grua que va permetre accedir-hi amb facilitat.

REVELLA DE SANT JOAN

Per segon any consecutiu, l'Associació de Mares i Pares de l'escola han organitzat el sopar de la revetlla de Sant Joan. En acabar es va passar al pla del Sindicat de Dalt, on l'Ajuntament havia organitzat la foguera i la degustació de la coca i la sangria. Nit de foc, de petards i d'inici a les festes que es prolongaran els mesos d'estiu.

Aspecte del pla del Sindicat la revetlla de Sant Joan.

XVII TRAVESSIA NOCTURNA FREDES-PAÜLS

El dia 22 a 23 de juny de 2013, es va celebrar la XVII travessia nocturna Fredes-Paüls de 48,5 km de recorregut, amb un record de 903 participants. Van sortir a les 18:00h de la tarde de Fredes, i un 56% dels participants van realitzar el recorregut complet. Els inscrits del Pinell foren; Josep Ramon Alabart March, Omar Faneca Arnal, Marta Guardia Martí, Ramon Hernández March, Joan Martínez Aroca, Miguel Angel Moncusí Agustí, Marc Montagut Colell, Agustí Serres Vazquez, Pepi Pallarés Moliné, Sergi Serrano i Marta Martínez, que va ser la tercera classificada entre les dones.

Alguns dels participants del nostre poble.

LA VIA CATALANA

Cadena humana davant del Sindicat, realitzada pels veïns que no van poder traslladar-se al lloc indicat. Foto: Anabel Serres

L'ADAPTACIÓ AL NOU CURS ESCOLAR

LAURA VALLESPÍ MARTÍ

La tornada a l'escola requereix un procés d'adaptació, sobretot per als més petits, ja que n'hi ha que és el primer cop que van a l'escola o a la llar d'infants. Cal pensar que per a ells/es és un espai nou, amb una persona adulta que no coneixen i amb companys que hi han de conviure durant el dia, per això cal agafar confiança. No tots els nens i nenes són iguals, per aquest motiu no hi ha cap adaptació igual. Hi ha infants que els hi pot arribar a costar fins els voltants de Nadal entrar a l'escola sense plorar o estar content,

d'altres, els primers dies i poden anar contents i més entrat el curs, canvien i no hi volen anar. A banda, dels plors a les entrades i sortides del centre, que és el més comú, l'adaptació pot donar d'altres reaccions com alteracions del son, de la gana, estar més irritables, malesstar en general, fer alguna regressió com tornar-se a fer pipí al damunt o no voler menjar o vestir-se sols. Tot i això com a pares s'ha de prendre paciència i pensar que els nens/es, al cap i a la fi són molt llestos i que en seguida capten si els adults estem malament o no. És a dir si els deixeu a l'escola i veuen que patiu segur que jugaran amb vosaltres, plorant a l'hora d'entrar i fins i tot a l'hora de

sortir, per tal que penseu que han estat tot el dia tristos. Cal que els prepareu per anar a l'escola, explicant-los-hi el què es trobaran i que vosaltres no hi estareu, no obstant, és important que els hi digueu que marxeu però que més tard tornareu a buscar-los, res d'enganyar-los o desaparèixer de cop, perquè això no els hi dona confiança. També explicar-los-hi que és normal que se sentin d'aquesta manera, però que veuran com al final segur que els hi agrada anar a l'escola i s'hi trobaran molt bé. Espero que tingueu un bon començament de curs.

FESTIVAL DE FI DE CURS

Els alumnes de l'escola ens han sorprès amb la cuidada i original actuació musical. Des dels més petits, fins els grans han ballat, han cantat i han tocat la flauta, emocionant a pares i iaies que omplien la Societat.

Alumnes del cicle mitjà.

COOPERATIVA ESCOLAR

Els alumnes del cicle superior presenten els seus productes sobre el treball de l'escola empremadora.

ALUMNES DE 6È

Els alumnes de 6è s'acomiaden de l'escola del Pinell per començar l'ESO a Gandesa.

ACTA SESSIÓ ORDINÀRIA 15-5-13

- S'ACORDA, per unanimitat, delegar en l'alcalde l'adjudicació de la concessió del bar de les piscines municipals d'acord amb la classificació d'ofertes acordada en sessió plenària amb caràcter previ.
- S'ACORDA, per unanimitat, classificar les proposicions presentades pels licitadors, atenent a la proposta portada a terme per la Mesa de Contractació, per la gestió del servei de bar de les piscines municipals, mitjançant la forma de concessió i requerir al licitador que ha presentat l'oferta econòmicament més avantatjosa (Cristina Fontanet Vallespi) que porti en el termini assenyalat garantia definitiva i altres documents exigits al plec.
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar proposta d'esmena d'error material existent a l'acord adoptat en sessió plenària d'11-10-12 de complementar les prestacions per incapacitat temporal dels treballadors municipals d'acord amb la proposta tramesa pel SAM de Diputació.
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar atorgar una bonificació a Manuel Amposta Solé respecte al pagament de l'ICIO, consistent en només pagar el 2,5 %, enlloc del 4 %.
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar devolució de la garantia definitiva de l'obra Pavimentació i reposició de serveis del c/ Miravet a l'empresa Agbrel promotora SL.

Donar compte d'extractes bancaris i relació de factures per pagar (13-5-13)

- Despeses: Factures 2012 pendents pagament domiciliades: 10.286,11 €; veïns poble: 36.884,46 €; fora poble: 47.377,25 €. Factures 2013 pendents pagament domiciliades: 1.008,02 €; veïns poble: 15.883,91 €; fora poble: 40.585,05 €.
- Ingressos: Subvencions pendents d'ingressar: 257.586,81 €.
- Saldos bancaris: Catalunya Caixa: (Hi ha un ingrés afectat per projecte futur Cooperativa, subv. DAAM de 113.876 €, subv avançada, -76.204,28 €, certificacions pagades, = 37.671,72 €). Banc Santander: 25.462,58 €.

informació de l'import préstecs que encara s'han de pagar (21-1-13)

Endeutament a llarg termini:

- Catalunya Caixa: Falta per amortitzar, 259.555,62 €.
- Préstec ICO amb el Banc Santander: Capital pendent de 23.400,36 €.
- Préstec ICO amb el Banc Sabadell: Capital pendent de 91.608,78 €.

Endeutament a curt termini (inferior a un any):

- Pòlissa de tresoreria amb Catalunya Caixa: Capital pendent de 50.000 €.
- Pòlissa de tresoreria amb Banc Sabadell: Import de 100.000 €. Amortització: 9-03-13, 10.000 €, 9-06-13, 10.000 €, 9-09-13, 10.000 €.
- Pòlissa de tresoreria amb BBVA: Import: 50.000 €.

Informació d'alcaldia

Informa que el 25-4-13, es va fer l'acta de replanteig de les obres de 3ª etapa de la Cooperativa que es troben finançades per la fundació "La Caixa". Es va reunir amb les quatre parts intervinents. Caldrà modificar el projecte per poder fer una despesa de 600.000 €, ja que l'adjudicació ha sigut per un import inferior.

Informa que el 24-5-13 hi ha prevista la inauguració del celler cooperatiu l'audiovisual a Terres de l'Ebre. L'any passat es va fer a Barcelona. Quan tinguem invitacions les repartirem per tot el poble.

Informa de les diferents visites al Dep. de la Generalitat (DAAM, Mines, Ensenyament) a fi de gestionar i pressionar per a que es paguin subvencions endarrerides a l'Ajuntament (subv. d'incendis forestals, subv. de les obres del gas, subv. escola bressol).

Informa de la visita a l'ACA per conèixer l'estat d'execució de les obres de la captació d'aigua del Mas de Moteller. Se li va informar que 2 propietaris estaven il·localitzables. Des de l'Ajun-

Donar compte balanç Fira Artesania any 2012

Despeses	
Publicitat	1.416,87
Artesans	7.446,49
Actuacions: Faktoria (1.416), Banda Benissanet (1.800) i teatre infantil (697)	3.913,50
Altres	5.024,12
Menjades	4.200,00
TOTAL	22.000,98
Ingressos	
Subvenció Diputació	3.117,00
Subvenció Presidència Diputació	1.500,00
Subvenció grups culturals: Faktoria (840) i Banda Benissanet (1.200)	2.040,00
Subvenció Consell Comarcal	1.000,00
Bingo	175,00
6 sessions teatre	2.915,00
Degustacions	1.093,70
Punt informació	73,20
Bar	2.815,25
Esmorzar	343,35
Parades	320,00
Dinars artesans	170,00
Rifa mona	547,00
Col·laboradors i patrocinadors	3.370,00
TOTAL	19.479,5
<i>Resultat</i>	<i>- 2.521,48</i>

tament s'ha col·laborat en la seua localització i entenen que el procés expropiador ara deu estar acabat.

Precs i preguntes

La regidora Vallespí (CIU) pregunta pels actes previstos a la festa de Sant Joan, durada, que és prioritzada, abonaments, empresa contractada, etc.

L'alcalde respon:

- Es vol repetir la mateixa estructura de l'any passat i dels beneficis que va comportar. La Penya Barcelonista del poble vol fer un acte festiu per Sant Cristòfol, l'Ajuntament es farà càrrec del seu cost.

- S'està negociant amb les empreses de les orquestres, ja que no s'està d'acord amb els preus oferts. No s'han firmat els contractes.

- Estan en negociacions de com portar a terme el procés participatiu de les entitats en la barra de Festa Major.

- Les activitats musicals de pagament estan programades per 4 dies.

- Explica el procés d'abonament previst per cada festa, que encara s'ha d'acabar de determinar.

El regidor Segura (CIU) pregunta si ja s'ha pagat a les orquestres la seua factura de les Festes Majors de l'any passat, si l'orquestra Marina els ha denunciat per no pagar, quin criteri segueixen pel que fa al pagament de les factures de fora el poble.

L'alcalde i el secretari responen:

- No s'han pagat aquestes factures, hi ha la previsió de pagar-les la propera setmana gràcies a la pòlissa que s'ha firmat amb BBVA.

- L'orquestra Marina no ha denunciat a l'Ajuntament, només ha fet un escrit reclamant el pagament de la factura e interessos, com li reconeix la normativa vigent.

- El criteri de pagament que se segueix pel que fa a les factures de fora el poble és el mateix que sempre s'ha seguit a l'Ajuntament, la seua antiguitat, si aquella factura s'ha de justificar per alguna subvenció.

El regidor Segura manifesta que la legislatura passada va arribar un informe respecte a la depuradora, on es deia que estava saturada perquè l'aigua de les piscines anava a la cloaca enlloc del carrer. Recentment al pavelló s'ha fet una actuació i s'ha carregat la cloaca i per tant la depuradora, quan es podia haver tirat l'aigua a la carretera.

El regidor Pallarés (CIU) manifesta que fa 2 mesos s'ha fet una reestructuració en les feines del personal de neteja municipal. Pregunta per les millores que ha comportat. Cada dia s'agrana 3 places i carrers i en canvi es deixen les escoles a mitges. Pregunta perquè s'agraran 3 places cada dia.

El regidor Faneca (ERC) respon que s'ha repartit per igual la feina entre les 3 treballadores. No s'ha queixat ningú per escrit. Creu que en aquest tema el regidor Pallarés s'hauria d'abstenir a l'ésser una de les treballadores la seua muller i no l'hauria de contestar.

El regidor Segura demana que es responguin a les preguntes que fa el regidor Pallarés, com si les fes ell.

El regidor Faneca respon:

- A la neteja de les escoles es dedica cada dia 4 h per treballadora. El patí de les escoles, el fa una altra. Creu que és més que suficient.

- "Si vols puc encarregar un estudi a una empresa privada del que costa netejar cada dia les escoles. Ben segur que amb 2,5 h cada dia n'hi ha prou".

El regidor Segura pregunta si s'ha previst que aquesta distribució feta sigui rotativa mensualment per la càrrega de feina que pot suposar per alguna treballadora concreta.

El regidor Faneca respon que no. Si ho volen que ho demanin les treballadores afectades. Creu que el repartiment fet és equitatiu. Així, si fos el cas i els vidres queden bruts no se sabria mai qui no neteja.

El regidor Pallarés manifesta que troba excessiu cada dia agranar carrers, es podria ajudar a fer la neteja a les escoles.

L'alcalde manifesta que ara, gràcies al nou repartiment, s'arriba a més llocs i es fan més hores de neteja a les escoles. No s'ha queixat ningú del seus usuaris. Abans, de la nova redistribució, cada dia s'anava a netejar el camp de futbol cosa que no té sentit. Era excessiu.

ACTA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA 3-6-13

Membres absents: Santiago Pallarés Ferré (CIU) i Laura Vallespí Martí (CIU)

- S'ACORDA, per unanimitat, delegar en l'alcalde tots els aspectes referents a la contractació de l'actuació 3ª etapa de les obres de la Cooperativa.
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar atorgar una prorroga en l'execució del contracte de l'actuació 3ª etapa de les obres de la Cooperativa fins el dia 30-09-13.

Informació d'alcaldia

Informa que el proper divendres al programa Gran Recorregut del Canal 33, surt un espai dedicat a la Via Verda del nostre municipi.

Informa de la reunió amb el president del Consell Comarcal com a promotor de la proposta d'ampliar el Parc Natural dels Ports amb la serra de Cavalls i Pàndols del nostre municipi i amb l'alcalde de Prat de Comte com a responsable del Parc Natural dels Ports. En aquesta reunió, aquests dos senyors, han agafat el compromís de desplaçar-se al nostre municipi la propera setmana. Els explicaran com afectarà a la caça, a les finques privades i al tema eòlic, la proposta d'ampliació del Parc Natural dels Ports formulada pel Consell Comarcal. Pensen, fer primer una reunió amb els regidors i després amb els veïns per respondre preguntes i dubtes.

CARES A LA NATURA

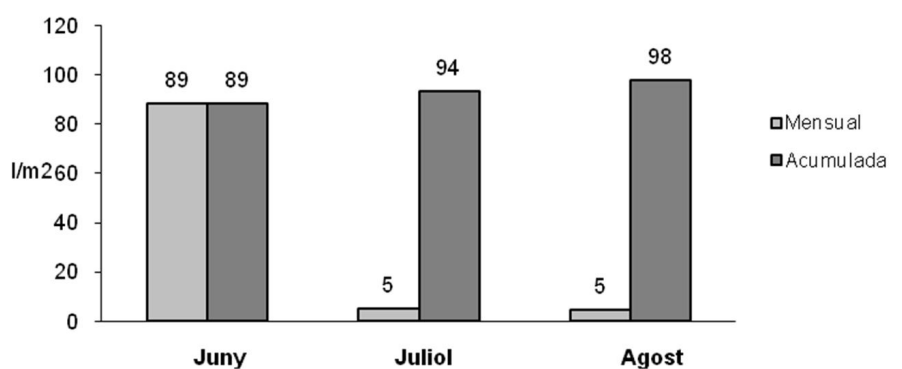

Perfil d'una cara humana al puntal de l'Òs.

EL TEMPS

REGISTRE DE
TEMPERATURES
I PLUVIOMETRIA
DEL TRIMESTRE
JUNY-JULIOL-
AGOST DE 2013

Precipitacions juny-juliol-agost 2013

AGUSTÍ COLELL MARTÍNEZ

En la taula següent s'expressen les temperatures màximes, mínimes i mitjanes dels mesos de juny, juliol i agost de 2013. En el gràfic de barres les precipitacions dels mateixos mesos.

	Juny		Juliol		Agost	
dia	8	29	1	31	19	28
màxima / mínima	12.5	32.4	19	35.9	36.9	16
temperatura mitjana	22.0		28.2		26.9	

AGUSTÍ COLELL MARTÍNEZ

1 COM POTS JUSTIFICAR QUE MIL MÉS QUARANTA-NOU CONTINUA SENT MIL?

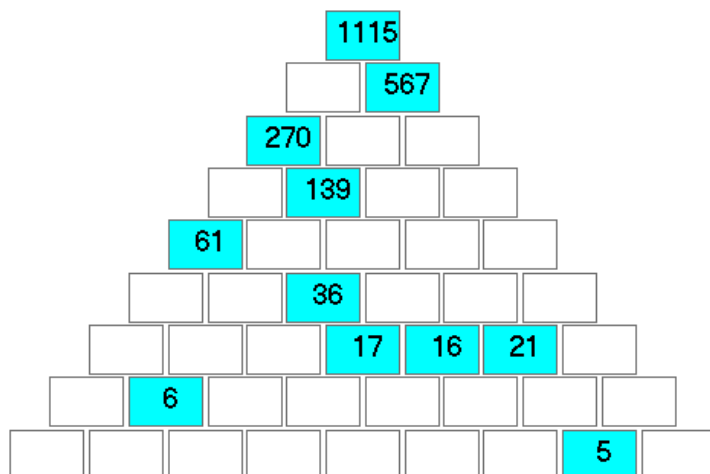
2 UN AMIC DEL MATEMÀTIC RAMANUJAN VA PROPOSAR-LI RESOLDRE EL SISTEMA D'EQUACIONS, QUE VA RESOLDRE RÀPIDAMENT. TROBA, MENTALMENT, DOS NÚMEROS NATURALS (ENTERS) QUE SATISFACIN EL SISTEMA.

$$\begin{cases} \sqrt{x} + y = 7 \\ \sqrt{y} + x = 1 \end{cases}$$

3 EL CONSELL COMARCAL DE LA TERRA BAIXA DEU 1.000 EUROS A L'AJUNTAMENT DE BROLL. LA REVISTA EL PATRACOL DEU 2.000 EUROS A LA IMPREMTA NUCLEAR I 1.000 EURO A LA HISENDA CATALANA. L'AJUNTAMENT DE BROLL DEU 3.000 EUROS A LA REVISTA EL PATRACOL. I LA IMPREMTA NUCLEAR DEU 2.000 EUROS A L'AJUNTAMENT DE BROLL. EL CONSELLER D'ECONOMIA BARRI-COLELL HA ACONSEGUIT 1.000 EUROS PIDOLANT A LA RAMBLA. A QUI ELS HA DE DONAR PER SOLUCIONAR ELS DEUTES DE TOTS ELS ANTERIORS ORGANISMES I EMPRESES?

4 INTENTA RESOLDRE SUDOKU I EL TRIANGLE NUMÈRIC SEGÜENTS:

	3		9	2			4	
							2	9
7		2				8		
	8	1	4					
					5	4		8
6				8				7
		6	5					3
			7		6	5		
9						6	1	

Solucions als passatemps de la revista anterior

1 El número és el 8039. De la primera i segona tirada deduïm que el 0 i el 9 han de ser al número. De la primera i tercera se'n treu que el 3 està ben col·locat, i que ni 1 ni 2 ni 4 ni 5 hi són. En la quarta tirada solament hi és el 0, per tant el 6 no és al número. En la quinta veiem que 0 està ben col·locat i que el 8 hi és però no en quarta posició. Ens falta posicionar el 8 i el 9 (?03?). Però el 8 no va a la darrera posició, per tant anirà a la primera. El 9 anirà al final.

2 La diferència de preus és de 100 cèntims d'euro. La mescla es ven 70 cèntims més cara que el vi Priorat i a 30 cèntims del vi Terra Alta, per tant la proporció Priorat/Terra Alta serà la inversa: 70/30. Per tant 70 litres de Terra Alta i 30 de Priorat.

3 En un dau la suma de les cares oposades és 7. Les tres parelles de cares oposades dels tres daus sumen 21 punt. Per tant caldrà restar a 21 la puntuació de la cara superior de tots, que és la única que es veu.

TELÈFONS D'INTERÈS

Ajuntament del Pinell	977 426 231	Punt d'informació juvenil	977 420 614
Metge del Pinell	977 426 329	Estació d'autobusos Gandesa	977 420 910
Generalitat de Catalunya Deleg. Territorial del Govern	977 441 234	RENFE Móra la Nova	977 400 349
Ambulàncies Gandesa	977 420 697	Avaries Telèfon	1002
Urgències	977 420 036	Avaries llum	977 440 032
Creu Roja Batea	977 420 965	Mossos d'Esquadra	088
CAP Gandesa Ambulatori	977 421 245	Bombers Urgències	977 420 080
Ambulatori Tortosa	977 500 333	Bombers Consultes	977 420 885
Hospital Verge de la Cinta	977 519 100	Farmàcia Pinell	977 426 076
Hospital de la Santa Creu	977 500 533	Hospital Móra d'Ebre	977 401 811 977 401 863
Quinta Aliança	977 501 344	CEIP Cèsar Martinell	977 426 216
Consell Comarcal de la Terra Alta	977 420 018	Serveis funeraris Mena	977 178 376
DARP Gandesa	977 420 146	Funerària comarcal Móra d'Ebre	977 403 112

FARMÀCIES DE GUARDIA

SETMANA	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE
PRIMERA	Pinell	La Fatarella	Arnes
SEGONA	Horta	Corbera	Batea
TERCERA	Bot	Horta	Vilalba
QUARTA	Gandesa	Gandesa	Gandesa
QUINTA			Corbera

CAPS DE SETMANA: Móra d'Ebre. Les farmàcies de guàrdia mantenen els torns setmanals. Gandesa està oberta tots els dissabtes de 10h fins a 20h.

Telèfons: Arnes 977 435 389 / Batea 977 430 263 / Bot 977 428 200 / Caseres 977 431 859 / Corbera 977 420 465 / La Fatarella 977 413 417 / Gandesa 977 420 069 / Horta 977 435 023 / El Pinell 977 426 076

TRENS

RENFE www.renfe.es | 902 240 202

	Tortosa	Tarragona	Sants	Tren
Móra la Nova	6.15 **	7.19	8.35	RE
6.41 *	7.47	8.54	10.05	RE
8.27	9.25	10.31	11.35	RE
12.15	13.24	14.26	15.35	CE
14.37	15.57	16.57	18.05	CE
17.54	18.57	19.29	20.35	CE
19.27	20.28	21.11	22.08	RE
	18.03***	19.11	20.35	R
	18.50	19.55	21.05	RE
	19.12***	20.38	21.40	R
	19.36	20.58	22.08	RE

* Els diumenges circula des de Reus
** No circula els diumenges
*** Només circula els diumenges

AUTOBUSUS

Els autobusos dels estudiants del Pinell de l'IES Terra Alta de Gandesa poden ser utilitzats per la gent de la població. Els horaris són: DI. a dv., sortida del Pinell: 8:40, arribada a Gandesa: 8:55. Divendres, sortida de Gandesa: 14:30, arribada al Pinell: 14:45. DI., dm. i dj., sortida de Gandesa: 17:30, arribada al Pinell: 17:45 h.

HISPANO IGUALADINA

www.igualadina.com | 977 770 698

Sortides de Gandesa

Destí	de dilluns a divendres	dissabtes	festius
Tarragona	6.30-8.55-12.00-16.25	9.35-16.25	16.55
Reus	6.30-8.55-12.00-16.25	9.35-16.25	16.55
Barcelona	8.55-16.25	9.35-16.25	16.55
Alcanyís	11.25-18.50	12.20-18.50	12.20

Retorn a Gandesa

Destí	de dilluns a divendres	dissabtes	festius
Tarragona	*8.30-9.29-14.00-17.00	10.17	10.00
Reus	8.50-10.05-14.20-17.45	11.15-17.35	11.15
Barcelona	8.15-16.00	9.00-16.00	9.00
Alcanyís	8.00-15.30	8.45-15.30	16.00

*només de dilluns a dijous

Llocs de sortida: Barcelona: Estació d'autobusos de Sants, Tarragona: Estació d'autobusos, Reus: Estació d'autobusos, Alcanyís: Av. d'Aragó, 5, Gandesa: Estació d'autobusos.

HIFE

www.hife.es | 902 119 814 | Sortides des del Pinell de Brai

Sortida	Destí	Arribada	Dies	Sortida	Destí	Arribada	Dies
06.00	Gandesa	06.15	DI a Dv feiners	13.10	València	18.50	diari
06.00	Móra la Nova		DI a Dv feiners	13.45	Gandesa	14.00	DI a Dv feiners
07.30	Tortosa	08.15	DI a Ds feiners	14.40	Gandesa	15.00	DI a Dj
07.30	Barcelona	10.40	DI a Ds feiners	15.15	Gandesa	15.30	DI a Dv feiners
08.10	Gandesa	08.25	DI a Dv feiners	15.40	Gandesa	16.00	Dv lectius
08.45	Tortosa	09.30	DI a Dv feiners	15.45	Tortosa	16.25	DI a Dv feiners
08.45	Gandesa	09.00	DI a Dv feiners	15.45	Barcelona	20.15	DI a Dv feiners
09.05	Gandesa	09.20	diari	17.35	Gandesa	17.45	diari
09.05	Saragossa	11.45	diari	17.35	Saragossa	20.00	diari
09.05	Pamplona	15.30	diari	17.35	Pamplona	22.45	diari
09.05	Burgos	19.15	diari	17.35	Bilbao	00.30	diari
09.05	Madrid	16.35	DI a Ds feiners	17.35	Madrid	00.45	diari
09.15	Tortosa	10.00	DI a Dv feiners	18.05	Tortosa	19.00	diari
13.10	Tortosa	14.25	diari	18.05	Castelló	21.00	diari
13.10	Castelló	17.35	diari	18.05	València	22.00	diari

SOLUCIÓ AL QUI ÉS QUI

Davant l'envelat de la Pista. Fotografia cedida per Santos Espinós. Any 1965

1. Llorenç March Vallespí, de Marian
2. Santos Pellissa Amposta, d'Espinós
3. Magda Borràs Amposta, del Sereno
4. Pepita Pegueroles Álvarez, d'Olesa
5. Rodolfo Algueró Piñeiro, de la Trini
6. Joan Alerany Domingo, de l'Arany
7. Agustí Serres Serres, de Serres

ELECTRICITAT i FONTANERIA
A&B C.B.

INSTAL·LACIONS D'ELECTRICITAT I FONTANERIA
C/ Pilonet, 13 Tel. 977 42 63 38

Peluqueria Unisex
CRIS

C/ Lleida, 26 Tel. 977 42 60 05 - 977 42 60 34
EL PINELL DE BRAI

Reparació i venda d'ordinadors. Servei d'accés a internet.

HelpSystems

Ferran Montagut
Telèfon: 977 457 408
Mòbil: 649 304 857
E-mail: ferran@helpsystems.info
www.helpsystems.info

Xarxes informàtiques. Servei a domicili.

COOPERATIVA
DE CONSUM
SANTA MAGDALENA

C/ Tortosa, 4
Tel. 977 426 086

F A R M À C I A

Laureano
Blanch
Escurriola

C/ Lleida, 3 Tel. 977 42 60 76

OBRES
FAB

CONSTRUCCIONS
EN GENERAL

C/ Santa Magdalena, 18
Tel. 977 42 60 73 620 88 97 14
43594 EL PINELL DE BRAI

Formació · Programació a mida · Pàgines web
Venda d'ordinadors, Reparació...
Fungibles (tònens, tinta, paper...)
Internet, ADSL,...
Disseny Gràfic, Publicitat
Maquetació, Tríptics,...
www.ebresoft.com info@ebresoft.com
Tel/Fax. 977 42 60 25

C/ Forn, 2
Tel. 977 42 61 11
El Pinell de Brai

Taller Mecànic
Eleuterio Serres Amposta
Tel. 977 42 62 15

Peixateria Sònia
Peix fresc i marisc

c/ Sant Domènec, 3
Tel. 977 42 61 86
El Pinell de Brai

GA "TODÓ & SERRES"
GESTORIA ADMINISTRATIVA, S.L.
CORREDORIA D'ASSEGURANCES

Pl. de la Farola, 5 baixos * 43780 GANDESA (Tarragona) * Tel.: 977 42 14 13 * Fax 977 42 14 01
info@assessoris.com * www.assessoris.com

SEBINA
QUEVIURES 2001 S.L.

C/ Costa, 7. Tel. 977 42 62 89
EL PINELL DE BRAI

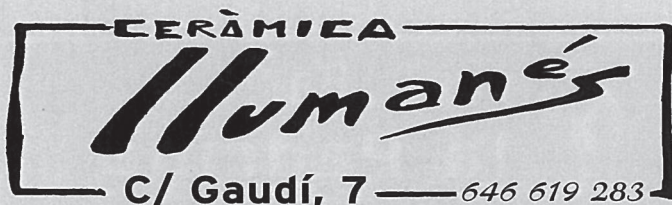
FORN DE PA I PASTISSERIA
MONTAÑA

Plaça del Mercat, 2
Tel. 977 - 42 62 17

EL PINELL DE BRAI

LA PUÇA

Carrer del Pou de la Neu

C/ Gaudí, 7 — 646 619 283

FUSTERIA MECÀNICA I MOBLES
JOSEP VALLESPÍ MONTAGUT

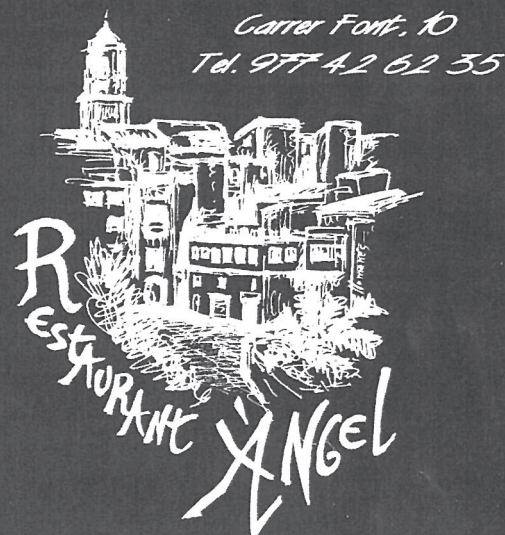
C/ Pilonet, 19 Tels. 977 42 60 63 - 977 42 60 98
EL PINELL DE BRAI

carícies d'oli

Cosmètica natural artesana
www.caricies.com
info@caricies.com

PINTURES I DECORACIONS
SERRES

C. del Cos, 5
Tels. 977 42 63 11 - 618 44 02 29
EL PINELL DE BRAI

Carrer Font, 10
Tel. 977 42 62 35

à ca l'àngel
allotjament rural

C/ Pou de la neu, 16 - 43594 El Pinell de Brai - Tarragona
tel. 977 426157 e-mail: info@calangel.info www.calangel.info

FELIU
Productos Refractarios

MATERIALES DE ALTA CALIDAD
PARA LA INDUSTRIA

Gres Rústico
elpro

Tabica Medallón 25 x 12 / 33 x 12

Cobalto esquina 25 x 25 / 33 x 33

FÁBRICA
Carretera Gandesa, s/n
Tel. 977 42 62 46
Fax 977 42 63 27
EL PINELL DE BRAI
(Tarragona)

OFICINAS Y ALMACÉN
Polig. Ind. El Canal, Nave 10
Ctra. Nac. 340 Valencia-Barcelona
Tel. 964 53 52 50
Fax 964 53 54 30
12540VILLAREAL
(Castellón)

**Vins naturals,
sense sulfits
afegits**

Laureano Serres Montagut
www.serres.net
laureano@serres.net

tel. **627423040 - 977426356**

**Assessorament
Informàtic
Ordinadors
Xarxes
WEB**

Laureano Serres Montagut
tel. **627423040**

MANUALITATS

Arracades, penjols i anells obra de la Teresa de Bernabé, segons les tècniques de porcel·lana russa i argila polimèrica barnitzada.

SABEU ON ESTÀ?

Sabeu on es troba aquesta buguenvil·lea que ompla part de la façana d'una casa?

Solució al sabeu on està anterior:
La barana plena de testos de flors del darrer Fatumer es troba al carrer de Tortosa.

QUI ÉS QUI?

Davant l'envelat de la Pista. Fotografia cedida per Santos Espinós. Any 1965